

КРЫВІНКА

ІНФОРМАЦЫЙНА-КУЛЬТУРНАЯ ГАЗЕТА БЕШАНКОВІЦКАГА РАЁНА

ЛЮТЫ
№ 4 (44)
2009 год

"Нельга есці хлеб народа і
грэбаваць ягонай мовай".
Ул. Караткевіч.

<http://haradok.belarda.org> – сайт нашага рэгіёна

ПАКУЛЬ БЛІСКУЧА ПЕРАМАГАЕ ПРЕЗІДЕНТ

У тую суботу 14-га лютага, калі беларускі презідэнт атрымаў прывычную і бліскучую перамогу сярод "прыдворных" каманд у чарговай лыжнай гонкі ў Раубічах, беларускія біятланісты на чэмпіянаце свету ў Паўднёвай Карэі прывычна не падняліся вышэй 30-га месца.

Кароль Нарвеiі не выйграе лыжных спаборніцтваў у сваёй краіне, але гэта не перашкодзіла нарвежскім стралочным лыжнікам заняць у тых жа спаборніцтвах першыя чатыры месцы. Пэўна, справа не ў тым, якія месцы займаюць першыя асобы краін, ці ўзаемасувязь усё ж ёсьць?

Мне падаецца, што ёсьць. Пяцімільённая Нарвеiя рэгулярна выйграе на многіх стартах па зімовых відах спорту. Як так здарается, што ўдвая большая па насельніцтву і з 1991-га года незалежная Беларусь не можа пахваліцца ніводнай падобнай перамагой? Тлумачыць можна цяжкай гісторычнай спадчынай, паўкаланіяльнім станам краіны ў СССР і кожным чацвертым, загінувшым ва ўсясветнай вайне. Але ж за амаль 20 гадоў незалежнасці можна было выхаваць новае пакаленне спартуўцаў, якія пра такую цяжкую гісторыю і ў жудасных снах не снілі. Не выхавалі. За змаганнем з апазіцый, за праводзімымі рэферэндумамі, каб толькі любым коштам захаваць сваю ўладу, забыліся, што на Беларусі ёсьць прости народ, які перамог фашызм, а, значыць, мог бы пера-

магчы і ў любых спартовых спаборніцтвах. Але як перамагаць, калі ў любой сельскай школе сёння на кожныя 10 школьнікаў прыходзіцца дзве-тры пары лыжаў без чаравікаў. А добрыя палова школьнікаў, якія вучацца ў тых школах, з сем'яй, дзе дзеці не маюць дома не толькі лыжаў з чаравікамі – прастых чаравікаў не хапае. І ўсе гэтыя гады незалежніцтва па Беларусі ўпэўнена кроцьць махровае п'янства.

Прэзідэнту добра выдомы становішча з масавым спортам у краіне. І пакуль яго не напраўиш, адкуль узяцца чэмпіёнам? А напраўляць як бы нікто і не збріаеца. За шумам-траскатнай каля тых жа аграгарадкоў, праблема п'янства ў вёсках за апошнія гады перарасла ў катастрофу. Пакаленне, на чыёх плячах ляжалі цяжкія паслявеннія гады, ужо даўно вымерла, а колькасць п'ючых не змяншаецца. Сілкуе тую вялізарную армію моладзь з яе "шчаслівым" аграгарадкоўскім жыццём і заробкамі, якіх і хапае толькі на штодзённую бутэльку віна.

Я – настаўніца ў школе, трymаю нямалую гаспадарку, а 150 000 на прыстыя лыжы з чаравікамі ледзь здолеў выдзеліць са свайго сямейнага бюджetu толькі мінулай зімой. А дзяго ганяў на абломках СССР-аўскіх часоў, прыстасаваных на самаробныя чаравікі.

Не, не скора ганаровы п'едэстал стане беларускім.

Г. Станкевіч.

АДНАБОКАЯ ПАМЯЦЬ

Беларусь у былым Саюзе называлі "граматнымі". Толькі праз шмат гадоў я зразумела, што гэтых людзей паглынуў страшны смок бальшавіцка-сталинскіх рэпрэсій. Але дзе іх магілы, дзе памяць пра гэтых няяніна пацярпелых людзей? Чаму не ўспамінаюць пра іх ні ў кнігах "Памяць", ні ў дзяржайных сродках масавай інфармацыі?

У Беларусі было рэпрэсавана каля мільёна чалавек. Пацярпелымі трэба лічыць і іх сем'і. А ў нас нікто за гэта не быў асуджаны, нікто не пакаяўся. Крылавы ўрок не асэнсаваны і наогул замоўчаеца. Мала хто ведае, што на Беларусі з вядомых паважаных людзей створаны грамадскі tryбунал, які выносіць на публічнае аблеркаванне злачынствы сталінізму ў Беларусі. Гэты trybuнал заяўляе, што краіна, якая не можа ці не хоча адкрыта асуздзіць памылкі мінулага, асуджана на іх паўтор у будучым.

В. Гракун.

Барацьба з п'янствам па-бешанковіцкі

Аказваецца, калі не перамагчы, то моцна нашкодзіць аллаголікам можна, забаранішы прадаваць усе аллаголуртымліваючыя напоі хация б адзін дзень на месяц. Так, прынамсі, вырашылі ў Бешанковічах. Вопыт, прауда, не новы. Я думаю, што выконваеца нейкая чарговая дырэктыва, спушчаная зверху. Бо ў суседнім Сененскім раёне такое практикуеца ўжо другі месяц. Праўда, па сведчанням тубыльцаў, вялікага эффекту тое не дае. Пагадзіцеся самі, калі вам патрэбна нейкая рэч, то вы яе з-пад зямлі знайдзіце. Тым больш, што гарэлка ў гэтых дзенях усё ж адпускаеца з нагоды выключных выпадкаў: прыкладам, на дзень народдзінаў. Вось і шукаюць сасмяглыя тых, хто мае ў пашпарце адпаведную дату.

Але асабліва мусіць быць радыя новаўводзінам гаспадары так званых "кропак". За адзін такі "безаллагольны" дзень некаторыя з іх могуць літаральна азалацца, бо той, у каго "гараць трубы", плоціца за паўлітэрку любяя гроши. Пра запас жа ён яе не купіць. Бо вядо-

ма, што шырокая "руская душа" выпівае ўсё, што маецца ў наяўнасці, нічога не пакідаючы пра запас. А калі назаўтра пахмяліца няма чым, многі забяспечаны "лятальны" зыход. І пра тое таксама, лічу, было вядома тым, хто ствараў чарговы "безаллагольны закон".

"Ох, мы ім сабаку падкінулі", – радуюца за-конатэрвцы, а самі куляюць вечарком чарговую чарку. "Не такія бар'еры пераадольвалі", – адказваюць ім за тым жа заняткам "пакрыўданыя" аллаголікі.

На маю думку, выдаўцы падобных законаў ідуць няправільным шляхам. Спадары, вучыце гісторыю! Ніколі і нідзе яшчэ метад забароны ў антыаллагольнай барацьбе не меў поспеху. Каля пытання ствараеца шум, бачнасць праводзімай работы. А непрабуднае п'янства тысяч бешанкоўцу – расце, павялічваеца. І колькасць грошай, што ідуць міма дзяржаўнай калітвы – таксама.

М.Васільев.

ПЕРАГНУЛІ

Дабраславі Вас Бог, сябры мае,
На ўсіх дарогах-пуцявінах Вашых!
І ўраныні, калі сонейка ўстае,
І ўвечары, як зоркі йдуць на пашу.

Няхай души штодня паўнене скарб,
Агенъчык Ваш ня чэзьне ў марнай скрусе.
Нягледзечы на ліхалецце, каб
Вы ўсё ж змаглі дайсьці да Беларусі!

Г.Станкевіч

Усё пачынаеца з дробязей

Адправіўся я неяк у нядзелю за пакупкамі. Заходжу ва ўнівермаг – адчыніў дзвёры, ступіў першы крок, пакаўзнуўся і ледзь не зламаў галаву: расцягнуўся на слізкай плітцы, якая роўненка пакладзена на ўваходзе. Вельмі слізкая яна для ног, на якіх ёсьць хоць крыху снега. Даў я задні ход. Дай, думаю, наведаю крамы насупраць. А й там аналагичны малюнак: заходзіць чалавек з мароза ва ўніверсам і доўга коўзаеца па файе. Ногі абтрэсці недзе, а за парогам -- ні ходніка, ні просценькай гумкі няма. Накіраваўся я да камерцыйных крам-кіёскі. А там поўны парадак: і перад імі, і адразу за парогам ляжыць тое, што трэба. Клапоцяцца людзі пра пакупніка. Чаму ж дзяржгандлю не падшавяліца, столыкі там кіраунікоў-правяральшчыкаў ашываеца, а ніводнаму ў галаву не прыйшлі прыстыя рэчы. А мо іх там заўсёды пад руку водзяць?

Г. Аляксандраў.

БЯСПЛАТНАЯ АБВЕСТКА

ЗМІСТ АБВЕСТКІ (АБ ЧЫМ АБВЕСТКА І КАРДЫНАТЫ)

Даныя аўтара: ПРОВІДЧА, ІМЯ, КАНТАКТНЫ АДРАС АБО ТЭЛЕФОН
(ІМЯ, ПРОВІДЧА Ў АБВЕСТЦЫ НЕ УКАЗВАЮЦА)

АБ'ЯВА

Каб атрымліваць кожны нумар газеты "Крывінка" паведаміце рэдакцыі аб гэтым – зрабіце бесплатную падпіску.

З наступнага нумара рэдакцыя "Крывінкі" пачынае змянчаць бяплатныя абвесткі чытачоў выдання. Дзеля размяшчэння абвесткі запоўніце купон або патэлефануцце ў рэдакцыю.

Калі парушаны вашы права спажыўца, працаўніка, то даем эфектуўныя парады па абароне права і пошуку бясплатных юрыстаў. Звязтайтеся на адрас газеты "Крывінка".

Помнік Льву Сапегу

Зараз шмат размоў вядзеца пра агратурызм. Пачынаецца гэта справа і ў нашым раёне. Лясы, азёры, малюнчыя краівіды, не да канца загубленая прырода могуць зацікавіць якжыхароў нашай краіны, так і замежных гасцей. Але акрамя размяшчэння, абслугоўвання і чистага паветра турыстам трэба прапаноўваць і нейкія экспкурсіі, паказваць адметнасці нашага краю. Што мы можам паказаць, акрамя Леніна на плошчы ды аднатыпных помнікаў героям вайны?

Віцебск у свеце ведаюць дзякуючы Марку Шагалу. Я лічу, што такім вядомым і пазнавальнім брэндам для Бешанковічаў павінен стаць Леў Сапега, які нарадзіўся ў нашым Астроуне. З той пары прашло 450 гадоў, але фігура гэта ў гісторыі не згубілася і не згубіцца. Леў Сапега знакаміты дзяржаўны дзеяч, палітык, патрыёт, высокаадукаваны чалавек, які ўсё сваё жыццё прысвяціў абароне інтэрэсаў і развіццю нашай Бацькаўшчыны.

Спадзяюся, што прыйдзе час, калі на галоўнай плошчы Бешанковічаў замест усюдзіснага Ільіча паўстане магутная постаць Вялікага канцлерыя княства Літоўскага. Калі тое адбудзе-

ца, тады і жыццё наша пераменіца да лепшага. А пакуль хоць бы камень з надпісам трэба паставіць. Я ўжо і камень прыгледзела, які вельмі падыходзіць для таго, каб стаць помнікам. Хаджу з гэтай прапановай да кожнага новага кіраўніка раёна, але ніхто з іх не хоча прайвіць ініцыятыву. Вось калі б зверху загадалі...

В. Гракун.

СФАЛЬСІКАВАННАЯ ГІСТОРЫЯ

Таталітарнаму рэжыму не патрэбна праудзівая гісторыя. Пра тое гавораць і адносіны сучаснай улады да трагедыі вёскі Дражна Старадарожскага раёна Мінскай вобласці. Тут, як пра тое сведчаць відавочцы падзеі, у красавіку 1943-га года партызаны спалілі вёску і забілі 25 мірных жыхароў, аўбінаваціўшы іх у супрацоўніцтве з акупантамі.

Краязнавец і журналіст Віктар Хурсік выкryвае злачынцаў у сваёй книзе "Крой і попел Дражна". Але пасля яе выхаду ў свет ён сам быў кінуты за краты, а газета "Савецкая Беларусь" пачала серию публікацый у апраўданне забойцаў.

Падзеі, якія адбыліся 66 гадоў назад, яўна не ўпісваюцца ў гісторыю "герайчай барацьбы савецкага народа з нямецка-фашисткімі захопнікамі".

Сёння мы не здзіўляемся ўжо, калі чуем пра злачынствы бальшавікоў у адносінах да свайго народа ў трагічныя 30-я гады мінулага стагоддзя. Тоэ, што падобныя злачынствы адбываліся і пазней, можна не сумнівацца. У часы ўсясветнай вайны бальшавікі асабліва не цырымоніліся ў выбары метадаў барацьбы з нязгоднымі з "адзіна правільным курсам".

Г. Мікалаеў.

ВЫРАБЛЯЦЬ БЕЛАРУСКАЕ!

Бываючы ў суседнімрайцэнтры Ушачы, я зварнула ўвагу, што там заўсёды можна купіць дранікі з мясам. Іх вырабляюць мясцовыя кааператары і працаюць у кулінарыі і ў невялікіх кафэ вакол базара. Дранікі падаюць падагрэтымі са смятанай, і нават адным такім дранікам можна нядэрнна перакусіць на скорую руку.

У нашых Бешанковічах такія не робяцца. Ці тут бульбы няма, ці зрабіць гэты няхітры прысмак надта складана. Напэўна, бяляш з муکі прасцей зляпіць ды сасмажыць. Але няхай былі б і беляшы, і дранікі. Можа, кіраўнікам райсаюза трэба з'ездзіць да суседзяў падвучыцца?

В. Гракун.

Цены на прадукты харчавання ў Бешанковічах на 22.02.2009, у беларускіх рублях

Наименование товара	Магазін "Сірыус"	Магазін "Універсам"	Бешанковіцкі рынак
Алей	4510 – 6700	4100 – 7200	4500 – 5000
Рыс	4040 – 4400	4700 – 6200	3500
Грэчка	2060	2700	2200
Пшано	-	2700	2000
Пярлоўка	1200	1310	1100
Яйкі (дзесятак)	3220	3180	4500
Малако, 1 літр	940 – 1540	990 – 1180 (1, 5%)	3500 за 3 літры
Яблыкі	3370	4270	3000
Бульба	-	-	6000 (вядро 10 л)
Мёд	-	-	13000–14 000 (0,5 л)
Куры-бройлеры	7820	7930	7720 (у "Ганне")
Апельсіны	-	4870	-
Лімоны	5700	6090	-

ГІДРАЭЛЕКТРАСТАНЦЫЯ НА КРЫВІНЦЫ

У савецкія часы па палях прыгараднага калгаса "20-ты з'езд КПСС" хадзілі "Фрэгаты" і "Валжанкі",-- так называліся палівальныя машыны. А на Крывінцы спраўна функцыянуала плаціна з насоснай станцыяй. Плаціна дазваляла зрабіць на мелкаводнай рэчцы дастатковы запас вады, якога хапала для паліва соцен гектараў сельгасугоддзяў.

З тых часоў мінула 20 гадоў. Ад усіх савецкіх пабудоў засталася толькі памяць і плаціна, якая сёння бяздзейнічае. Яе нават лянуюцца апускаць на лета. А калі такое здаралася апошні разу 2006-м годзе, берагі Крывінкі пераўтвараліся ў найулюбленую зону адпачынку для соцен гаражан з Бешанковіч. Былі такія дні, што адначасова на штучным вадаёме, створаным плацінай, купалася больш сотні чалавек.

Сёння, у цяжкі крызісны час, мне падумалася: а чаму б вадзе, якая штогод упустую пераліваецца праз плаціну, не выпрацоўваець электрычнасць? Ніякіх вялікіх затрат для будаўніцтва не трэба. Невялікае пераабсталяванне дазволіла б раёну мець сваю першую маленьку ГЭС. Няхай не на мільёны кілават, але ж праз дзесятак гадоў сабраліся б і мільёны. Чым займацца гігантызмам, будуючы ГЭС на Дзвіне ці чарговага атамнага монстра, лепей добраўпарадкоўваць тое, што маем. А лямпачка будзе свяціць аднолькава ярка, што ад атамнай станцыі, што ад Крывінскай ГЭС. Але ж, акрамя таго, што энергія вады шмат таннейшая, мы пазбягаем страшнай небяспекі ў будучым.

Г.Станкевіч.

Патрэбна пенсіённая рэформа

Пенсіённая сістэма ў Беларусі сёння працуе так, што адлікі, якія робіць кожны працујучы, ідуць на ўтрыманне арміі пенсіянераў. Колькасць апошніх у нашай краіне няўхильна павялічваецца, а колькасць працујучых кожны год працягвае змяншацца. Ужо праз пару дзесяцігоддзя мы не зможем утрымліваць тых, хто на пенсіі.

У большасці єўрапейскіх краін пенсіённая сістэма дзейнічае інакш. Тут кожны працујучы цягам працадольнага ўзросту робіць штомесечныя ўзносы на свой жа пенсіённы рахунак. За 30-40 гадоў, пакуль грамадзянін працуе, на яго рахунку паспявае накапіцца салідная сума. Прыкладам, калі нехта будзе пераводзіць штомесяц на свой ра-

хунак 70 000 рублёў, то за 30 гадоў тут збярэзца больш 25-ці мільёнаў. У дадатак банк налічвае на тыя ўклады працэнты, як на любы іншы ўклад. У выпадку заўчаснай смерці працујучага ўсе грошы атрымае ягоная сям'я. Апытанне, праведзенае ў Беларусі, паказала, што толькі 15% беларусаў сёння гатовыя адкладваць грошы такім чынам. Трэба меркаваць, што астатнія ледзьве зводзяць канцы з канцамі, а таму ім прыходзіцца думачы пра тое, дзе б знайсці кавалак хлеба на сёння, а не пра далёкую пенсію.

І ўсё ж нашай дзяржаве варта тэрмінова пачынаць паступовы перавод працујучых на накапляльныя прынцыпія пенсіённых выплат.

В. Канстанцінаў.

І ТАКОЕ БЫВАЕ

Што для нас нармальная, немцу – смерць

Гэту гісторыю расказаў мне вадзіцель аўтобуса, які вазіў турыстаў. Аднойчы вёз немцаў. Адзін з пасажыраў падышоў і папрасіў спыніцца па патрэбе. Вадзіцель даехаў да бліжэйшага лесу, спыніўся, адчыніў дзвёры аўтобуса і махнуў рукой у бок лесу: маўляў,

туалет там. Немец выйшаў. Чакалі яго доўга. Нарэшце пасажыр вярнуўся, але быў ён уяна заклапочаны і стомлены, відаў прачасаў лясков уздоўж і ўпоперак: "Найн туалет, там ніхт туалет!"

Я. Дзяраза.

Смех, быў й 2003

Еду па гораду па галоўнай дарозе на аўтамабілі. Аднекуль збоку пад колы машыны нахабна вырульвае веласіпедыст. "Куды ты прэшся, – рэагую я ўслых, – я ж на галоўнай!" "А ён – з флікерам", – падколвае збоку сын.

Г.Станкевіч.

РИСКИ СОСАНИЯ ДВУХ МАТОК

Столетиями Беларусь расплачивалась за свое геополитическое положение. Чужеземные войска не раз выжигали эту землю. Но вот настал сказочный миг: за геополитическое положение нам стали отстегивать сунуть разные коврижки, причем как-то сразу со всех сторон.

Москва, плюнув на ею же придуманную «европейскую формулу», снова продаёт нам газ дешевле, чем кому бы то ни было. И, несмотря на собственные финансовые дыры, раскочеливается на очередные кредитные транши.

По другим азимутам Киев и Вильнюс тоже усиленно сватают Беларусь: им нужен энергетический коридор и всё такое.

И наконец, Запад, Евросоюз. Тут прямо-таки медовый месяц. И, что характерно, тоже поплыли уже понемногу денежки. Первая транша от МВФ пришлась как нельзя кстати на фоне плачевного оттепельного таяния золотовалютных резервов в подвалах г-на Прокоповича.

Тем временем Брюссель готовит пряник Восточного партнерства и намекает на иные бонусы. В общем, Запад тоже готов проплачивать лояльность синеокой республики, которая обеспечивает транзит, отфильтровывает мигрантов и т.д.

Министр иностранных дел наведывает то Брюссель, то Берлин... Даже не верится, что год назад нашей дипломатии приходилось маневрировать в основном между авторитарными постсовковыми режимами да разными экзотическими диктатурами :)

И вот — пошла карта. Снимай сливки, стриги купоны! Казалось бы, остается только по-

плодировать виртуозности наших стратегов. Но как-то не очень аплодируется.

Закавыка в том, что и Москве, и Европе, и еще кое-кому наши деятели по большому счету пытаются всучить «куклу». Так, Кремлю предлагается липовое стратегическое партнерство, а Брюсселю — муляж демократизации.

Смотрите, не успели высокнуть чернила на подписанных в Москве соглашениях о единой региональной системе ПВО и создании Коллективных сил оперативного реагирования ОДКБ (ведь Россия дает дешевый газ и кредиты не за красивые глазки), как выяснилось, что стороны совершенно по-разному трактуют эти бумаги. И российский посол Суриков получил от белорусского МИДа беспрецедентно жесткий отлуп за намек на возможность привлечения наших солдат в горячие точки.

Короче, если российские генералы надеялись на пущечное мясо, то они просчитались. Пусть лучше штудируют свою литературную классику :) Помните, из «Собачьего сердца»: «На учет возвращусь, а воевать — шиш с маслом».

Вполне вероятно, что «по техническим причинам» весною Минск снова отложит признание Абхазии и Южной Осетии. Ведь как раз

будет решаться судьба дальнейших отношений с Брюсселем, Евросоюз будет взвешивать, приглашать или не приглашать Лукашенко на саммит в Прагу.

В общем, тактика Минска на восточном направлении та же, что и в романтический период «союзного строительства»: урвать, пока можно, толику преференций, а потом — про-

динамить. Как это было уже, например, с единным рублем (согласно подписанным некоторыми бумагам, мы давно должны были покупать свою бульбу в овощном за деньги с двуглавым орлом).

Упаси боже, не подумайте, что я ратую за переход на вялый российский рубль или отправку наших бойцов к черту на рога! Совсем наоборот. Мне нравятся как

наш суверенитет (в том числе и валютный), так и прописанный в белорусской конституции в качестве путеводной звезды государственный нейтралитет. А не нравится авантюренность нашей политики маневрового паровоза, которая как раз таки и ставит под удар и то, и другое.

Да, вроде как ласковый теленок двух маток сосет. Но это до поры до времени. «Матки» ведь тоже не дуры.

Понятно, скандалить Москве сейчас не с руки: и так союзников, даже условных, раз-два и обчелся. Но капкан может захлопнуться тихо и банально. Кремль исподволь опутывает Беларусь сетью скользких договоренностей и —

что еще опаснее — финансовой зависимости. Ведь долги придется отдавать. Нечем? Отдавайте страной (можно по частям, смачными кусками активов, а флаг с гербом, так и быть, оставьте себе на память)! К слову, задуманное якобы для энергетической отвязки строительства АЭС за счет российского кредита — пир расточительства во время финансовой чумы — может стать настоящей петлей.

После подписания последнего пакета московских соглашений наше начальство неделю оправдывалось перед поднявшими бучу оппонентами: да не продали мы синеокую республику, ни черта подобного, кончайте клеветать!

Трагикомизм ситуации в том, что после каждого такого визита в Москву белорусский житель на полном серьезе чешет репу: так продали или не продали?

Кроме начальственного биения в грудь, никаких гарантий от фатального гешефта нет. А хотелось бы.

Для этого нужен сущий пустяк: нормальное политическое устройство с разделением властей, что-то значащим парламентом, побульдожки цепкой прессой и т.д. Короче, чайтэ 12 условий ЕС :)

Но при этом не ударьтесь в иллюзии, ведь и Запад наше начальство старается продать муляж. Все трепыхания внешней политики сводятся к банальной сверхзадаче — добыть ресурсов для удержания власти. Обещать по всем азимутам, но по сути ничего не менять.

Так что нет желания рукоплескать виртуозному сосанию двух маток. Оно чревато.

Александр Класковский.

ОБЩЕЖИТИЕ ВМЕСТО ДВОРЦА

В ближайшее время в Беларуси планируется построить 19 новых ледовых дворцов. В 2009 году на их возведение планируется направить 70 млрд. рублей.

Эти деньги в условиях кризиса разумнее было бы потратить на то, чтобы сделать рынок труда более динамичным, считает эксперт «Завтра твоей страны».

Где и какие ледовые арены должны появиться в ближайшие годы, определено президентским Указом «Об утверждении Государственной инвестиционной программы на 2009 год».

В программе помимо перечня строек и объектов коммунальной собственности, которые планируется построить, четко расписано и какие средства из республиканского бюджета будут выделены на эти нужды в 2009 году. Ледовые дворцы будут возводить практически во всех областях, кроме Минской.

В Брестской области ледовые арены планируется построить в Дрогичине, Лунинце, Кобрине, Барановичах; в Витебской области — в Глубоком, Лепеле, Новолукомле; в Гродненской области — в Волковыске, Лиде, Слониме. В лидерах — Могилевская область. Здесь строительство ледовых дворцов запланировано сразу в восьми райцен-

Ледовые дворцы будут возводить практически во всех областях, кроме Минской.

70 млрд. рублей. Хотя, не исключено, что с учетом девальвации, эти суммы будут увеличены.

Кроме того, по сообщению председателя Федерации хоккея Владимира Наумова, в нынешнем году начнется строительство еще одного нового крупного ледового дворца в Минске. Новая столичная ледовая арена будет вмещать 7,7 тыс. зрителей. Новостройка появится в столичном микрорайоне Чижовка.

По словам Наумова, «проект «Чижовка-Арена» очень интересен. Инвестиции идут из ОАЭ. На «Чижовка-Арене» будет три площадки Район густо заселен, и от желающих за-

ниматься хоккеем не будет отбоя».

Руководитель Научно-исследовательского центра Мизеса Ярослав Романчук считает, что в условиях кризиса разумнее было бы вкладывать деньги в строительство рабочих общежитий, а не ледовых арен, которые в будущем обернутся огромной нагрузкой на местные бюджеты.

— В ситуации, когда обокрали вкладчиков и когда инфляция съедает доходы учителей и врачей, эти деньги, естественно, надо было бы направить на повышение доходов данной группы населения, — говорит Ярослав Романчук. — Еще я бы эти деньги направил на строительство студенческих и рабочих общежитий, особенно в областных центрах. В условиях кризиса, безусловно, будет наблюдаться миграция трудовой силы. И чтобы люди не платили большие деньги за съем комнаты или квартиры, важно появление такого сегмента на рынке недвижимости. А за 70 миллиардов, как минимум, в каждом областном центре можно построить современное общежитие на достаточно большое количество мест. Деньги, которые пошли бы на такое строительство, были бы полезны с точки зрения адаптации к кризису — это сделало бы рынок труда более динамичным.

Еще я бы эти деньги направил на строительство студенческих и рабочих общежитий, особенно в областных центрах. В условиях кризиса, безусловно, будет наблюдаться миграция трудовой силы. И чтобы люди не платили большие деньги за съем комнаты или квартиры, важно появление такого сегмента на рынке недвижимости. А за 70 миллиардов, как минимум, в каждом областном центре можно построить современное общежитие на достаточно большое количество мест. Деньги, которые пошли бы на такое строительство, были бы полезны с точки зрения адаптации к кризису — это сделало бы рынок труда более динамичным.

Если в предыдущие годы у молодого специалиста зарплата на пару рублей превышала 2 МПБ, ему не давали льготный кредит. Сейчас эта планка поднята до трех МПБ. Если исходить из Жилищного кодекса, все, кто имеет на членов семьи 1 млн. BYR в месяц, — малоимущие.

Абал зарабкаў

Зарплата «абрынулася» на 118 даляраў толькі за студзень

Па выніках студзеня сярэдня заработка платы ў Беларусі істотна ўпала. Цяпер абяцанне Лукашэнкі давесці яе да 700 USD да канца 2010 года выглядае выдавочна нездзяйсняльным.

Паводле дадзеных Нацыянальнага статыстычнага камітэта, у снежні 2008 года налічана сярэдня заработка платы ў Беларусі складала 1.000.187 рублёў. Як адзначае «Салідарнасць», у студзені 2009-года яна знілася да 919.637 рублёў.

Цяпер перавядзэм сярэднюю зарплату ў даляры па курсе Нацбанка на апошні дзень месяца. 31 снежня 2008 года за 1 даляр давалі 2.200 рублёў. Такім чынам, атрымліваецца, што сярэдня зарплата за апошні месяц мінулага года склаў 455 даляраў.

30 студзеня 2009 года 1 даляр каштаваў ужо 2.722 рубля (ізноў жа па курсе Нацбанка). Атрымліваецца, што ў гэтым месяцы сярэдня

зарплата склала 337 даляраў. На 118 даляраў менш!

Тут дарэчы будзе нагадаць, што ў красавіку 2008-га Лукашэнка паставіў перад сабой і ўрадам задачу давесці сярэднюю зарплату ў Беларусі да канца 2010 года да 700 даляраў. Вельмі цікава было б пачуць, што думае беларускі кіраунік на гэты конт зараз.

Пакуль Лукашэнка маўчыць, кожа Сямашка. 20 лютага першы віц-прем'ер беларускага ўрада на паседжанні Нацыянальнага савета па працоўных і сацыяльных пытаннях паведаміў, што сярэдня заработка платы ў Беларусі ў снежні 2009 года павінна павялічыцца ў даляравым эквіваленце на 5% да ўзроўня 2008 года. Аднак і больш спілкі планы Уладзіміра Сямашкі выглядаюць нездзяйсняльнымі. Плюс 5% да ўзроўня 2008 года — гэта 477 даляраў. Ва ўмовах дэвальвацыі беларускага рубля, якая працягваецца і якую віц-прем'ер называе небайдонай, гэтая лічба таксама здаецца недасяжнай.

ВСЕ ПРИ ДЕЛЕ

С начала года в Беларуси подписано уже около сотни указов президента и двух сотен постановлений правительства. Чтобы все это нормотворчество только прочитать, тратя в среднем по часу на каждый документ, понадобятся 19 рабочих дней. Какой же колоссальный труд был затрачен на то, чтобы их подготовить, обосновать, согласовать и, наконец, собрать подписи!

Но что изменилось и что изменится после вступления в силу этих многочисленных документов? Да почти ничего: просто то, что вчера было нельзя, сегодня — можно, завтра — можно с оговоркой, послезавтра — опять нельзя, и так по кругу.

В прошлом году власти пригрозили садоводам отнять у них участки, если они не будут оформлены в установленный срок. Сегодня дана команда не спешить. Два года страшали людей — мол, доводите до ума свои «долгострои», а то все пойдет с молотка. А сегодня можно расслабиться.

Несколько лет подряд арендаторов давили повышающими коэффициентами, сегодня дана команда все пересмотреть.

Если в предыдущие годы у молодого специалиста зарплата на пару рублей превышала 2 МПБ, ему не давали льготный кредит. Сейчас эта планка поднята до трех МПБ. Если исходить из Жилищного кодекса, все, кто имеет на членов семьи 1 млн. BYR в месяц, — малоимущие.

И все для того, чтобы загрузить работой стройкомплекс. Видя, что стройкомплекс не способен взять заданный президентом темп роста жилищного строительства, власти решили отдать землю людям, чтобы треть объемов ввода, как было в прежние годы, закрыть «индивидуалкой». С этой целью отменили земельные аукционы, но, по сути, лишь там, где участки не пользуются спросом.

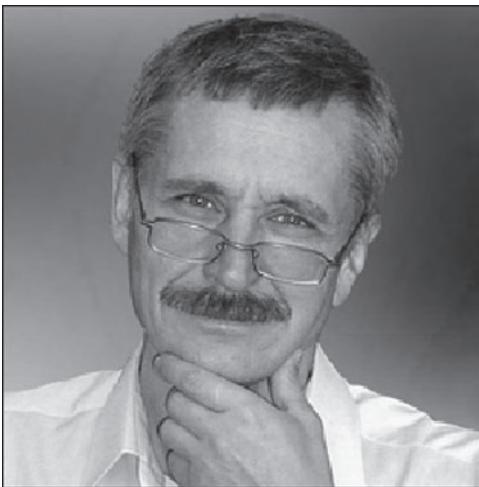
Глядя на все это бумаготворчество, становится ясно, что наверху нет единого понимания того, как выжить в условиях кризиса, который у премьер-министра «бушует», у президента — «полыхает», но, опять же, — «вокруг нас». «В нашей стране кризиса нет», — сказал как-то глава государства. Это утверждение дружно подхватили его помощники, помощники помощников и дальше вниз по иерархической лестнице. Может быть, поэтому даже тертые бизнесмены все еще надеются на то, что кризис не у нас и ненадолго, что стоит только президенту взмахнуть волшебной палочкой и все вернется на круги своя.

Да только нет этой волшебной палочки и никогда не было. Есть, было и будет море документов, ежедневно меняющихся правила игры, потому что те, кто их сочиняет, действуют не по уму, а методом «тыка».

Зато скучать некогда.

Елизавета БУЛАТЕЦКАЯ,
«Белорусы и рынок»

А СТРАНУ-ТО ПОРА КАПИТАЛЬНО АПГРЕЙДИТЬ

Александр Класовский

На днях бросился в глаза на столичной улице необычный тракторец. Затейник-тракторист разукрасил, как умел, свой предназначенный для уборки снега «Беларусь»: нацепил увесистую блямбу с грузового «мерса», а вдобавок окаймил стекла кабины сверкающими кружками компакт-дисков.

Теперь на кручу тачку все глазают. Только вот лошадиных сил и комфорта не прибавилось.

Так же и белорусское начальство сегодня делает декор для Европы. Вот вам две не-государственные газеты в киосках, вот вам общественно-консультативные «советы при...» с враплениями умеренного диссидентства. Чего еще надо?

И главное ведь — Европа уже почти на все согласна. Прилетавший к нам на днях Хавьер Солана, экс-генсек коварного монстра НАТО, оказался просто душкой. И только что не цлевался с тем, кого западники еще недавно называли не иначе как последним диктатором Старого света.

Большие люди в Минске потирают руки. Уломали-таки Евросоюз на прагматичный диалог без покушения на устои Системы. Да, периодически из Брюсселя и Страсбурга будут редуцированно звучать ритуальные напоминания о демократии и правах человека, но на этот комариный зуд можно просто махнуть рукой. Процесс пошел.

И вот ведь какая петрушка. Не в том печаль, что наши стратеги хотят ловко подпитываться и с Востока, и с Запада по принципу «Ласковый теленок двух маток сосет». Было бы глупо не использовать geopolитическую изюминку. Но в том закавыка, что на самом верху рассчитывают до упора брать откуда только можно ресурсы на банальное поддержание статус-кво. В то время как надо по полной апгрейдить страну.

Уже и так упущено золотое время энергетической халавы и бешено выгодной внешнеторговой конъюнктуры. В период расцвета нефтяного офшора, на пике российской щедрости надо было чуть-чуть приподняться над мышлением временщиков — и провести системные реформы в экономике.

Но даже сейчас, когда кризис прижал, все разговоры начальства о хозяйственной либерализации сопровождаются рефреном: «на период кризиса». То есть сидит мыслишка: а потом снова всё возьмем в железный кулак. Так большевики, выбравшись из разрухи, прикончили нэн.

А уж о политическом апгрейде и мечтать не смей.

У нас, кстати, многие обыватели оказались в ловушке психологического стереотипа. Когда заходит речь о конкурентной политике, ротации властных элит, то дело примитивно представляется так: вот Лукашенко, вот галерея его давних непримиримых внутренних врагов, и по замыслу Запада власть должна перейти от первого ко вторым.

А поскольку при таком осмыслении у многих щелкает в мозгу сентенция «хрен редьки

не слаше», то и больших треволнений в обществе по поводу полной блокировки механизма этой самой ротации не наблюдается.

Но давайте, черт возьми, абстрагируемся!

Простая истина: нынешний правитель — плох он или хорош — однозначно не вечен. И что потом?

Смотрите, поначалу Система держалась на харизме, мифологеме «народного президента». Теперь это всё поблекло, и Система держится больше на инерции да страхе. А потом, я вас спрашиваю?

Персоналистский режим не имеет долгой перспективы. Азиатский вариант слегка припуренной наследственной монархии вряд ли пройдет. Кроме всего прочего, наследник был бы априори бледнее.

Преемник из лояльной номенклатуры? Но до сих пор в силе тезис, что в стране есть только один политик. Вот недавно глава президентской администрации совершил хождение в народ — так сразу фурор в независимой прессе: и с Ельциным сравнили, и с Горбачевым, и о начале некой пиар-компании заговорили. Но инициатива продолжения не получила. Указали на «ошибку»?

Далее. Поскольку политик в стране должен быть один, то соответственно ведется кадровый отбор. В окружении — сплошь «крепкие хозяйственники» да серые функционеры. На совещаниях все неотрывно конспектируют, боясь поднять глаза. Про парламент — замнем для ясности :) Насчет возможности медийной раскрутки других фигур тоже все понятно без разжевывания. Ну и так далее. Страна не знает своих героев! :)

Короче, у нас элементарно нет не только механизма конкурентной политики, но и — внимание! — политического класса. И за пять минут это не возникает.

А кризис между тем не тетка. Если паче чаяния дойдет до серьезных социальных захвачений, то, скорее всего, из гроздьев гнева выжмет вино победы не теперешняя титульно-

андеграундная политическая оппозиция, а какой-нибудь особо ловкий демагог. И никому мало не покажется.

Страна без нормальной, современной политической системы и развитой, непоротой политической элиты беззащитна перед вызовами — внешними и внутренними. Интересно, насколько понимают это те условные либералы и условные западники в правящей группировке, чьими стараниями и затеяна сейчас большая игра с Европой?

Показуха при теперешнем раскладе может устроить Брюссель, но — вот где собака заыта! — не решает проблемы развития, а в какой-то форс-мажорной ситуации — и спасение Беларусь.

Нам нужен не старый трактор с кое-как присобаченным блямбой крутой иномарки, а капитальный апгрейд страны, как экономический, так и политический.

Важно подчеркнуть: это нужно не только тем, кто давно и осознанно оппонирует власти, некогда заявившей, что она свой народ за цивилизованный миром не поведет. Если разобраться с умом, это на пользу и аполитичному обывателю, и чиновничеству — да практически всем, разве что кроме весьма узкого круга.

Агитировать за системную рыночную трансформацию вместо латания дыр не буду — зачем ломиться в открытую дверь? Два слова о политическом апгрейде.

В демократиях — беру, конечно, продвинутый, устаканенный вариант — правит закон, а не самодержавная воля в опциях «карао/милую». Демократическую страну никто не может заложить втихаря в ломбард. В такой стране правительство по полной отвечает за кидалово.

Наконец, демократии не воюют между собой, и в них не бывает революций. Зачем звать народ на баррикады, если можно позвать к избирательной урне, зная, что голоса считаются?

САЛЯНА ДАЎ СЫГНАЛ

На сустрэчу, якая праходзіла ў менскім гатэлі «Crowne Plaza», былі запрошаныя Алег Гулак, Павал Данэйка, Жанна Літвіна, Аляксандар Казулін, Аляксандар Мілінкевіч, Алена Танкачова і Аляксандар Ярашук.

Кіраўнік руху «За свабоду» Аляксандар Мілінкевіч падзяліўся са «Свабодай» сваімі ўражаньнямі:

«Вельмі вялікая ўвага цяпер у Брусэлі да падзеяў на Беларусі. Там вераць, што Беларусь стане ўдзельнікам праграмы «Усходнія партнэрства». І гэта вельмі вялікі шанец для нашай краіны.

Хавіер Саляна сказаў таксама: вы хочаце лепшага для сваёй краіны, і мы таксама хочам ёй таго ж. Саляна казаў, што надае вялікую ўвагу грамадзянскай супольнасці і вольным мэдыям. І падкрэсліў: вельмі важна наладзіць шчыльны абмен інфармацыяй з імі, каб ацэньваць ситуацыю на Беларусі аўтактыўна».

Юрист, праваабаронца Алена Танкачова лічыць: высокі ўрэспубліканскі чыноўнік зусім не выпадкова пачаў свае сустрэчы ў Менску менавіта з грамадзянскай супольнасцю:

Эўропа бачыць развязвіцё дачыненіні Ѷ з Беларусью з улікам і пры актыўным удзеле суб'ектаў грамадзянскай супольнасці.

«Для мяне гэта выразны

палітычны сыгнал да того, што Эўропа бачыць развязвіцё дачыненіні Ѷ з Беларусью з улікам і пры актыўным удзеле суб'ектаў грамадзянскай супольнасці. І яна чакае ад грамадзянскай супольнасці супрацоўніцтва, разумення сітуацыі і добрага

вае сябе публічнымі палітыкамі, і тым суб'ектам грамадзянскай супольнасці, якія зацікаўлены ѿ развязвіці і эўрапейскай будучыні краіны».

Старшыня Хэльсынскага камітэту Алег Гулак распавёў «Свабодзе», што спадар Саляна папрасіў суразмоўцаў выкласці сваё ба-чаньне сітуацыі ѿ Беларусі.

«Агульны мэсыдж быў такі — у краіне шмат проблем з правамі чалавека. Яны застаюцца. Але іх вырашэнне не бачна праз дыяляг, які павінен быць прынцыпавым, сур'ёзным, канкрэтным. З канкрэтнымі прапанавамі і наконт таго, што трэба вырашыць, і на-конт таго, якая карысць ад гэтага будзе краіне.

Пра санкцыі мы не гаварылі. Але зразумела, што працяг дыяляг — гэта шлях бяз санкцыяў. Мы гаварылі больш пра тое, што найбольш эфектыўным інструментам у гэтай сітуацыі павінен быць пернік. А санкцыі — гэта ўжо як крайні мэтад».

Папярэдне плянавалася, што Хавіер Саляна сустрэнецца і з кіраўнікамі апазыцыйных палітычных партыяў. Аднак, як паведаміў «Свабодзе» Анатоль Лябедзька, ні яму асабіста, ні яго партнёрам па Аўгяднаных дэмісіях запрашэнне не па-стала.

бачаньне на будучыні. А гэта дае добрая надзея.

Мы павінны навучыцца, ма-быць, бачыць краіху шырэй. Мы прывыклі рэагаваць на сітуацыю кожнага дня. І ѿ гэтым працэсе мы загрузылі. Сённяня, падобна, надышоў час іншага бачаньня. Сённяня трэба разумець, куды мы хочам прыйсці праз 5-10 гадоў, і з дапамогай Эўропы будаваць гэтую плятформу. На гэтym трэба сканцэнтравацца тым, хто назы-

Вярхоўны прадстаўнік у пытаннях агульнай зынешній палітыкі бяспекі Эўразіязу, Генэральны сакратар Рады Эўразіязу Хавіер Саляна свае перамовы ў Менску пачаў з супрэчы з прадстаўнікамі няўрадавых грамадзкіх арганізаціяў.

Золатая рыбка, или Секрет успеха УДП

Пока весь мир подсчитывает убытки, Управление делами президента Беларусь богатеет. Этот фокус имеет довольно простую разгадку которую можно выудить в интервью одного из руководителей УДП.

«Каковы источники и механизм привлечения средств для развития структур системы УДП РБ? В чем секрет их успеха?» — с такими вопросами «Экономическая газета» обратилась к заместителю управляющего делами президента Республики Беларусь Эдварду Матулису. Читаете его интервью — и душа радуется: «В прошлом году перед нашими организациями была поставлена задача: удвоить чистую прибыль, и большинству это удалось...». Вот, умеют же люди работать, и мировые кризисы им ни почем!

Правда, когда начинаешь изучать список его предприятий — Белорусский Дом печати, гостиницы «Минск», «Юбилейная», «Планета»... — испытываешь легкое разочарование. Все это не создавалось УДП с нуля, а в свое время было «национализировано» именем президента. Забрав себе самые лакомые куски, не так уж сложно демонстрировать финансовые достижения.

Еще тоскливее стало по прочтении строк об успехах рыбного хозяйства. Почему тоскливее? Дело в том, что уже довольно-таки давно эта отрасль перешла под полный контроль УДП. Необходимость такого шага объяснялась тем, что рыбу в Беларусь завозят чёрт-те кто и чёрт-те по каким ценам. Ну и, естественно, УДП взялось «в интересах народа» навести порядок и обеспечить трудящихся вкусной рыбой по гуманным ценам.

О том, что из этого получилось, недавно рассказало «Еврорадио». Журналисты просто сравнили цены

на рыбу в минских и варшавских магазинах.

Минск, «Радзівілловскій» Варшава, «Теско» Селёдка 8300/6100 7300 Сёмга солёная 55310/52000 34000

Сёмга мороженая 29510 13370 Минтай 13490 9970 Окунь 20550 11300 Форель мороженая 33740 7300

После ознакомления с этой таблицей четко понимаешь, откуда берутся прибыли УДП — из наших с вами карманов. Польским капиталистам и не снились такие сверхдоходы, которые наши власти имущие аккуратно собирают со своих граждан. И весь этот грабеж проходит под замечательными слоганами: «За спасительную Беларусь!», «Государство для народа» и т.д.

Кстати, в январе 2008 года Александр Лукашенко, назначая на должность управляющего делами президента Николая Домашкевича, поручил ему «принципиально заняться проблемой обеспечения населения рыбной продукцией». Результат, как говорится, налицо.

Напоследок порадую всех замечательной фразой Матулиса: «Мы обязаны эти бесценные богатства сохранить и передать нашим потомкам». Когда-то в брежневские времена на лозунг «Все во имя человека, все для блага человека», острословы откликались: «И мы даже знаем этого человека». В свете этого хотелось бы уточнить, чьих именно потомков имеет в виду заместитель управляющего делами президента.

В любом случае, современникам «бесценные богатства» явно не светят. Гражданам «процветающей Беларусь» остается только кушать рыбку (войину золотую, судя по ценам). Если, конечно, денег хватит.